

LEGE nr. 288 din 24 iunie 2004 (*actualizata*)

privind organizarea studiilor universitare

EMITENT: PARLAMENTUL

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 614 din 7 iulie 2004

Data intrarii in vigoare : 10 iulie 2004

Forma actualizata valabila la data de : 16 iunie 2012

Prezenta forma actualizata este valabila de la 8 decembrie 2005 pana la data selectata 16 iunie 2012

*) Textul initial a fost publicat in MONITORUL OFICIAL nr. 614 din 7 iulie 2004. Aceasta este forma actualizata de S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra Neamt pana la data de 8 decembrie 2005 cu modificarile si completarile aduse de: ORDONANTA DE URGENTA nr. 78 din 12 iulie 2005; LEGEA nr. 346 din 29 noiembrie 2005.

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege

CAP. I

Dispozitii generale

ART. 1

(1) Prezenta lege reglementeaza organizarea studiilor universitare pe trei cicluri, respectiv studii universitare de licenta, studii universitare de masterat si studii universitare de doctorat.

(2) Fiecare ciclu de studii este delimitat de celealte prin proceduri distincte de admitere si de absolvire.

(3) Durata ciclurilor de studii pe domenii si specializari se stabileste de Ministerul Educatiei si Cercetarii, la propunerea Consiliului National al Rectorilor, si se aproba prin hotarare a Guvernului.

(4) Pentru profesiile reglementate in Uniunea Europeana prin norme speciale privind conditiile de studii, se aplica aceste norme.

(5) Finantarea ciclurilor de studii prevazute la alin. (1) se realizeaza conform prevederilor Legii invatamantului nr. 84/1995, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.

ART. 2

Organizarea fiecarui ciclu de studii este de competenta institutiilor de invatamant superior, cu aprobatia Ministerului Educatiei si Cercetarii.

ART. 3

Ministerul Educatiei si Cercetarii, impreuna cu Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei, in colaborare cu institutiile de invatamant superior si cu partenerii sociali, coreleaza oferta educationala a invatamantului universitar, pe cicluri, cu cerintele pielei muncii si cu dezvoltarea vietii sociale.

CAP. II

Ciclul I - studii universitare de licenta

ART. 4

(1) Studiile universitare de licenta corespund unui numar cuprins intre minimum 180 si maximum 240 de credite de studiu transferabile, conform Sistemului european de credite de studiu transferabile (ECTS).

(2) In sensul prezentei legi, creditele de studiu transferabile sunt valori numerice alocate unor unitati de cursuri si altor activitati didactice. Prin creditele de studiu transferabile se apreciaza, in medie, cantitatea de munca, sub toate aspectele ei, efectuata de student pentru insusirea unei discipline.

(3) La invatamantul de zi, durata normala a studiilor universitare de licenta este de 3-4 ani si corespunde unui numar de 60 de credite de studiu transferabile

pentru un an de studiu. Durata studiilor de licenta pentru invatamantul tehnic este de 4 ani.

(4) La invatamantul serial, durata studiilor pentru obtinerea numarului de credite de studiu transferabile, necesare absolvirii, este mai mare cu un an fata de cea de la invatamantul de zi in domeniul respectiv.

(5) Durata studiilor pentru obtinerea creditelor de studiu transferabile la invatamantul cu frecventa redusa si la distanta se reglementeaza prin hotarare a Guvernului.

(6) Studiile universitare de licenta asigura un nivel de calificare adevarat exercitarii unei profesii in vederea insertiei pe piata fortele de munca, prin cunostinte generale si de specialitate corespunzatoare.

(7) In cadrul studiilor universitare de licenta este obligatorie efectuarea unor stagii de practica.

ART. 5

(1) Studiile universitare de licenta ofera cunostinte si competente largi, pe domenii de studii.

(2) Absolventii cu diploma ai studiilor universitare de licenta isi pot exercita profesia, conform competentelor si drepturilor corespunzatoare diplomei dobandite, sau pot continua studiile universitare prin masterat.

(3) Ministerul Educatiei si Cercetarii actualizeaza periodic, la propunerea Consiliului National al Rectorilor, lista domeniilor si specializarilor de licenta, care se aproba prin hotarare a Guvernului.

(4) Universitatile pot organiza, cu finantare din resurse proprii, si studii in alte specializari decat cele prevazute la alin. (3), cu respectarea procedurilor de autorizare si acreditare.

ART. 6

(1) Diploma acordata dupa finalizarea studiilor universitare de licenta atesta ca titularul acesteia a dobandit cunostinte si competente generale si de specialitate, precum si abilitati cognitive specifice profesiei.

(2) Cunostintele generale permit abordarile stiintifice ale domeniului de specialitate, care sa asigure intelegerarea, inovarea si crearea de cunostinte noi, precum si comunicarea efectiva orala si scrisa in domeniul de specialitate si in contexte culturale diverse.

(3) Cunostintele de specialitate se refera la procesele de cunoastere, reproducere si intelegerere specifice domeniului de studiu considerat ca un tot, a modului de stabilire de relatii cu cunoasterea din alte discipline si arii profesionale, familiarizarea cu cele mai recente dezvoltari ale cunoasterii si ale aplicatiilor profesionale din domeniu, precum si intelegerea si aplicarea principiilor si metodelor fundamentale de investigare specifice.

(4) Competentele generale se refera la:

a) culegerea, analiza si interpretarea de date si de informatii din punct de vedere cantitatativ si calitativ, din diverse surse alternative, respectiv din contexte profesionale reale si din literatura in domeniu, pentru formularea de argumente, decizii si demersuri concrete;

b) utilizarea unor moduri diverse de comunicare scrisa si orala, inclusiv intr-o limba straina;

c) utilizarea tehnologiilor informatice;

d) asumarea responsabilitatii de a elabora un program personal de autoperfectionare;

e) conceperea si conducerea proceselor specifice domeniului.

(5) Abilitatile cognitive specifice presupun:

a) aplicarea conceptelor, teoriilor si metodelor de investigare fundamentale din domeniul de studiu, pentru formularea de proiecte si demersuri profesionale;

b) capacitatea de sintetizare si interpretare a unui set de informatii, de rezolvare a unor probleme de baza si de evaluare a concluziilor posibile;

c) analiza independenta a unor probleme si capacitatea de a comunica si a demonstra solutiile alese;

d) capacitatea de a evalua probleme complexe si de a comunica in mod demonstrativ rezultatele evaluarii proprii;

e) initiativa in analiza si rezolvarea de probleme.

(6) Competentele de specialitate se stabilesc prin reglementari proprii fiecarui domeniu.

ART. 7

(1) Studiile universitare de licenta pot fi continuate prin studii universitare de masterat.

(2) In anumite domenii si specializari la care studiile universitare de licenta nu sunt continuate de studii universitare de masterat, absolventii pot opta, in conditiile stabilite de universitatii, pentru studii universitare de masterat organizate in alte domenii.

CAP. III

Ciclul II - studii universitare de masterat

ART. 8

(1) Studiile universitare de masterat corespund unui numar de credite de studiu transferabile cuprins, de regula, intre 90 si 120. Prin exceptie, in functie de durata studiilor universitare de licenta, limita inferioara poate fi de 60 de credite de studiu transferabile.

(2) La invatamantul de zi, durata normala a studiilor universitare de masterat este de 1-2 ani si corespunde unui numar de 60 de credite de studiu transferabile pentru un an de studiu.

(3) Durata totala cumulata a ciclului I - studii universitare de licenta si a ciclului II - studii universitare de masterat trebuie sa corespunda obtinerii a cel putin 300 de credite de studiu transferabile.

(4) Pentru profesii reglementate prin norme ori recomandari sau bune practici europene, ciclul I si ciclul II pot fi oferite comasat intr-un program unitar de studii universitare cu o durata cuprinsa intre 5 si 6 ani, la invatamantul de zi, in conditiile art. 1 alin. (3), diplomele obtinute fiind echivalente titlului de master.

(5) Admiterea in ciclul de studii universitare de masterat este conditionata de obtinerea diplomei acordate dupa finalizarea studiilor universitare de licenta.

ART. 9

(1) Studiile universitare de masterat se organizeaza, de regula, la invatamantul de zi.

(2) Studiile universitare de masterat asigura aprofundarea in domeniul studiilor de licenta sau intr-un domeniu apropiat, dezvoltarea capacitatilor de cercetare stiintifica si constituie o baza pregatitoare obligatorie pentru studiile doctorale.

(3) Studiile universitare de masterat efectuate in alte domenii decat cele prevazute la alin. (2) asigura obtinerea de competente complementare.

(4) Studiile universitare de masterat se pot organiza si cu frecventa redusa sau la distanta. Durata studiilor pentru obtinerea creditelor de studiu transferabile la invatamantul cu frecventa redusa si la distanta se reglementeaza prin hotarare a Guvernului.

(5) Absolventii ciclurilor de studii universitare de licenta sau masterat pot ocupa posturi didactice in invatamantul prescolar si preuniversitar obligatoriu, cu conditia detinerii a minimum 30 de credite de studii transferabile din programul de pregatire psihopedagogica oferit de departamentele pentru pregatirea personalului didactic. Personalul existent in sistemul de invatamant, care nu detine cele 30 de credite de studii transferabile din programul de pregatire psihopedagogica, este obligat sa le dobandeasca in maximum 3 ani.

(6) Absolventii cu diploma de masterat pot ocupa posturi didactice in invatamantul liceal, postliceal sau universitar, cu conditia detinerii unei pregatiri psihopedagogice, care sa corespunda unui numar de minimum 60 de credite de studii transferabile, programe de pregatire oferite de departamentele pentru pregatirea personalului didactic. Personalul existent in sistemul de invatamant,

care nu detine cele 60 de credite de studii transferabile din programul de pregatire psihopedagogica, este obligat sa le dobandeasca in maximum 3 ani.

(7) Programele de pregatire psihopedagogica sunt oferite de facultatile de psihologie si stiinte ale educatiei si de departamentele pentru pregatirea personalului didactic, abilitate de catre Ministerul Educatiei si Cercetarii.

(8) Facultatile de psihologie si stiinte ale educatiei pot organiza studii universitare de masterat didactic.

(9) Masteratul didactic are o durata de 2 ani, cu acumulare de 120 de credite de studii transferabile. Anual, Ministerul Educatiei si Cercetarii aproba cifrele de scolarizare pe specializari si programele de studii ale masteratului didactic.

(10) Diploma de masterat didactic, care contine un modul de specializare din domeniul apropiat licentei, da dreptul exercitarii profesiei didactice, in regim de completare de norma, in acel domeniu.

Alin. (5) si (6) ale art. 9 au fost modificate prin pct. 1 din art. unic din ORDONANTA DE URGENTA nr. 78 din 12 iulie 2005 publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 629 din 19 iulie 2005.

Alin. (7) - (11) ale art. 9 au fost introduse prin pct. 2 din art. unic din ORDONANTA DE URGENTA nr. 78 din 12 iulie 2005 publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 629 din 19 iulie 2005.

Alin. (5) si (6) ale art. 9 au fost modificate prin pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 346 din 29 noiembrie 2005, publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 1.090 din 5 decembrie 2005.

Alin. (7)-(10) ale art. 9 au fost introduse prin pct. 3 al art. unic din LEGEA nr. 346 din 29 noiembrie 2005, publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 1.090 din 5 decembrie 2005. Intrucat Legea nr. 346/2005 aproba cu modificari Ordonanta de urgență nr. 78/2005, pct. 2 din aceasta ordonanta nu mai mentioneaza nimic despre alin. (11) al art. 9, acesta fiind eliminat implicit prin Legea nr. 346/2005.

ART. 10

(1) Diplomele de master atesta ca titularii acestora au dobandit cunostinte si competente generale si de specialitate, precum si abilitati cognitive specifice.

(2) Cunostintele generale se refera la:

- a) familiarizarea cu cele mai noi si avansate dezvoltari ale cunoasterii in domeniu;
- b) abilitati superioare de cercetare independenta;
- c) capacitatea de a aplica teoria in situatii noi si care nu au putut fi prevazute.

(3) Cunostintele de specialitate se refera la:

- a) acumularea unei cantitati substantiale de cunostinte noi;
- b) identificarea, abordarea si solutionarea de probleme cognitive si profesionale noi;
- c) compararea cunostintelor noi cu cele traditionale si capacitatea de a stabili relatii intre acestea, in vederea sesizarii directiilor noi de crestere a cunoasterii si de dezvoltare a profesiei.

(4) Competentele generale se refera la:

- a) aplicarea creativa a tehniciilor de cercetare si rezolvare de probleme;
- b) elaborarea de studii si rapoarte publicabile sau aplicabile profesional;
- c) capacitatea de a conduce grupuri de lucru si de a comunica in contexte dintre cele mai diverse;
- d) capacitatea de a actiona independent si creativ in abordarea si solutionarea problemelor, de a evalua obiectiv si constructiv stari critice, de a rezolva creativ probleme si de a comunica rezultate in mod demonstrativ;
- e) abilitati de conducator si angajare clara pe calea propriei dezvoltari profesionale.

(5) Abilitatile cognitive specifice presupun:

- a) evaluarea critica a rezultatelor unor noi cercetari;

b) formularea de alternative interpretative si demonstrarea relevantei acestora;

c) aplicarea creativa a metodelor de cercetare;

d) conceperea si conducerea proceselor specifice domeniului.

(6) Competentele de specialitate se stabilesc prin reglementari proprii fiecarui domeniu.

ART. 11

(1) Institutiiile de invatamant superior sunt autonome si raspund pentru proiectarea, aplicarea si dezvoltarea de specializari si programe de studii corespunzatoare.

(2) Numarul de locuri finantate anual de la bugetul de stat in conditiile art. 1 alin. (5) reprezinta minimum 50% din numarul de absolventi cu diploma acordata dupa finalizarea studiilor universitare de licenta.

(3) Institutiiile de invatamant superior pot initia si dezvolta programe de studii universitare de masterat la solicitarea institutiilor publice sau a altor factori interesati, cu asigurarea finantarii corespunzatoare de catre acestia.

CAP. IV

Ciclul III - studii universitare de doctorat

ART. 12

Studiile universitare de doctorat au, de regula, o durata de 3 ani. In situatii speciale, cand tematica abordata necesita o perioada mai mare de studiu sau experimentare, durata poate fi prelungita cu 1-2 ani, cu aprobatia senatului universitar, la propunerea conducatorului de doctorat. Sustinerea tezei de doctorat se poate face in termen de maximum 3 ani de la terminarea studiilor universitare de doctorat.

ART. 13

(1) Diploma de doctor atesta ca titularul acesteia a dobandit cunostinte si competente generale si de specialitate, precum si abilitati cognitive specifice.

(2) Cunostintele generale se refera la acumularea, interpretarea si dezvoltarea cunoasterii de varf din domeniul de doctorat.

(3) Competentele generale se refera la:

a) dezvoltarea tehniciilor de cercetare si aplicarea lor in contexte diverse si specifice;

b) constructie teoretica si aplicare profesionala;

c) constructii discursivee de tip academic pentru publicatii de prestigiu in domeniu si de tipul cunoasterii comune pentru comunicare publica;

d) asumarea responsabilitatii de a elabora un program de cercetare, spirit critic, creativitate, inventivitate.

(4) Abilitatile cognitive specifice presupun: identificarea de probleme noi si abordarea lor prin cercetare, imaginatie creativa si combinativa, analiza critica si interpretativa.

ART. 14

Reglementarile specifice organizarii studiilor universitare de doctorat se elaboreaza de Ministerul Educatiei si Cercetarii si se supun spre aprobatie Guvernului.

CAP. V

Corelarea sistemului de invatamant din Romania cu sistemele europene de invatamant

ART. 15

(1) Aplicarea in toate universitatile a Sistemului european de credite de studiu transferabile (ECTS) este obligatorie.

(2) Incepand cu anul universitar 2005-2006, universitatile elibereaza gratuit, inclusiv intr-o limba de larga circulatie, fiecarui absolvent, Suplimentul la diploma, al carui continut este in conformitate cu normele europene.

(3) Pentru programele de studii integrate, oferite de doua sau de mai multe universitati, care conduc la obtinerea de diplome comune, Ministerul Educatiei si Cercetarii elaboreaza si supune spre aprobatie Guvernului metodologia-cadru pentru aplicarea acestei prevederi, in conformitate cu reglementarile legale.

CAP. VI

Dispozitii tranzitorii si finale

ART. 16

(1) Invatamantul superior de scurta durata, care se desfasoara in prezent in colegiile universitare existente la data publicarii prezentei legi, intra in lichidare sau se reorganizeaza in studii universitare de licenta, in domeniile existente sau apropriate.

(2) Absolventii cu diploma de invatamant superior de scurta durata pot continua studiile pentru a obtine licenta in cadrul ciclului I - studii universitare de licenta.

(3) Institutiiile de invatamant superior stabilesc modul de obtinere a creditelor de studiu transferabile, pe baza carora se admite inscrierea la examenul de licenta a absolventilor invatamantului superior de scurta durata.

ART. 17

Organizarea programelor de studii in institutiile de invatamant superior care pregatesc specialisti in domeniul apararii, ordinii publice si sigurantei nationale se stabeleste prin hotarare a Guvernului.

ART. 18

(1) Ministerul Educatiei si Cercetarii si Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei stabilesc, avand in vedere prevederile prezentei legi, corespondenta dintre calificările universitare si clasificarea ocupatiilor, precum si modificarile necesare in sistemul de salarizare, in conditiile legii.

(2) Diplomele absolventilor de invatamant superior sunt recunoscute si ofera drepturi in conditiile stabilite de legislatia in vigoare la data obtinerii actului de finalizare a studiilor.

(3) Diplomele absolventilor de invatamant superior cu durata de 5-6 ani sunt de drept echivalente cu diplomele de master.

(4) Diplomele acordate dupa finalizarea studiilor universitare de licenta, de masterat si de doctorat asigura accesul la profesii si ocupatii diferite, care vor fi stabilite prin lege.

ART. 19

Prevederile prezentei legi se aplica invatamantului superior public si privat, acreditat si autorizat provizoriu, care functioneaza in conditiile legii, incepand cu anul universitar 2005-2006, pentru studentii admisi in anul I, cu exceptia prevazuta la art. 1 alin. (4).

ART. 20

Pe data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga prevederile art. 57, art. 60 alin. (2), art. 62-65, art. 72 alin. (4)-(6) si ale art. 73 alin. (1) din Legea invatamantului nr. 84/1995, republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 606 din 10 decembrie 1999, cu modificarile si completarile ulterioare.

Aceasta lege a fost adoptata de Parlamentul Romaniei, cu respectarea prevederilor art. 75 si ale art. 76 alin. (1) din Constitutia Romaniei, republicata.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR

VALER DORNEANU

PRESEDINTELE SENATULUI

NICOLAE VACAROIU